

Αισθητική Θεωρία και Κοινωνιολογία της Τέχνης (ΚΥΠ ΘΕ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και πολιτικών επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431046	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αισθητική θεωρία και κοινωνιολογία της τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOC120/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα ασχολείται με τις βασικές κατηγορίες του αισθητικού και τις σχετικές σχολές σκέψης (πχ. Kant, Hegel, Adorno). Εξετάζει την αυτονομία της τέχνης και τη σχέση της με την κοινωνία, την πολιτική και την οικονομία, το ρόλο των αισθητικών πρωτοποριών αλλά και των μαζικών μορφών σύγχρονης τέχνης, την ανάδυση τόσο του καλλιτεχνικού μοντερνισμού όσο και του μεταμοντερνισμού.

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζουν τις βασικές θέσεις της αισθητικής θεωρίας έτσι όπως αυτές αναπτύχθηκαν από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.
- Κατανοούν την προβληματική περί αυτονομίας και ετερονομίας της τέχνης, η οποία αποτελεί κεντρικό ερώτημα των αισθητικών θεωριών και της σχέσης της με τις εκάστοτε κοινωνικές εξελίξεις.
- Γνωρίζουν βασικά στοιχεία της διαμάχης για τον ρόλο των αισθητικών πρωτοποριών.

Σε επίπεδο ικανοτήτων ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Συσχετίζει τις θέσεις των διάφορων ρευμάτων της αισθητικής θεωρίας με αντίστοιχα καλλιτεχνικά ρεύματα και να εντοπίζει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ τους.
- Κρίνει σημερινά αισθητικά ρεύματα υπό το πρίσμα των μεγάλων αντιπαραθέσεων μοντερνισμού και μεταμοντερνισμού στον εικοστό αιώνα.
- Αποκωδικοποιήσει τον αισθητικό και κοινωνικό ρόλο των σύγχρονων μορφών μαζικής τέχνης στα πλαίσια της πολιτιστικής βιομηχανίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

Λήψη αποφάσεων

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στην αισθητική θεωρία και στην κοινωνιολογία της τέχνης
2. Η ετερονομία της τέχνης στην φιλοσοφική σκέψη της Αρχαιότητας.
3. Η φιλοσοφία της τέχνης από το Μεσαίωνα στην Αναγέννηση.
4. Οι απαρχές της αυτονομίας της τέχνης στην σκέψη του Διαφωτισμού.
5. Η καλαισθητική κρίση στο καντιανό φιλοσοφικό σύστημα.
6. Η αισθητική θεωρία στο έργο του Χέγκελ και του Νίτσε.
7. Το απόγειο της αυτονομίας της τέχνης: Ρομαντισμός, decadence, «η τέχνη για την τέχνη».
8. Η αισθητική θεωρία στις αρχές του 20ου αιώνα: Λούκατς, Χάιντεγγερ, Μπενεντέτο Κρότσε
9. Θεωρήσεις της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας στην εποχή του μοντερνισμού.
10. Κριτικές θεωρήσεις της σύγχρονης μαζικής τέχνης στον 20ο αιώνα: «Το έργο τέχνης στην εποχή της μηχανικής αναπαραγωγισιμότητάς του» του Μπένγιαμιν, και η έννοια της «πολιτιστικής βιομηχανίας» των Χόρκχαϊμερ και Αντόρνο.
11. Η αισθητική θεωρία και ο ρόλος του έργου τέχνης ως περιεχόμενου κοινωνικής αλήθειας στον Αντόρνο και τον Χάμπερμας.
12. Από τον μοντερνισμό στον μεταμοντερνισμό.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με Πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: <ul style="list-style-type: none"> • Τροφοδότηση των φοιτητών με υλικό για περαιτέρω εμβάθυνση, μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο Στη Διδασκαλία: Παρουσιάσεις με πολυμεσικό περιεχόμενο.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατόμική μελέτη-προετοιμασία	111
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία</i>		

<p>Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η διαδικασία αξιολόγησης γίνεται στην ελληνική γλώσσα με τελική εξέταση στο σύνολο της ύλης και περιλαμβάνει γραπτή εξέταση με ερωτήσεις εκτεταμένης απάντησης.</p> <p>Η απάντηση στα ερωτήματα θεωρείται πλήρης όταν είναι πραγματολογικά ακριβής, ικανοποιητικά αιτιολογημένη και σαφώς διατυπωμένη.</p> <p>Θα δοθεί η δυνατότητα εκπόνησης απαλλακτικής εργασίας</p>
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αντόρνο, Τέοντορ και Χορκχάμερ, Μαξ, *Διαλεκτική του Διαφωτισμού*, Νήσος, Αθήνα 1996.
2. Αντόρνο, Τέοντορ, *Αισθητική θεωρία*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2000.
3. Adorno, Theodor, Bloch, Ernst και Lukacs, Georg, *Aesthetics and Politics*, Verso, Λονδίνο 2007.
4. Beardsley, Monroe, *Ιστορία των αισθητικών θεωριών. Από την κλασική αρχαιότητα μέχρι σήμερα*, Νεφέλη, Αθήνα 1989.
5. Κάντ, Ιμάνουελ, *Κριτική της κριτικής δύναμης*, Σμίλη, Αθήνα 2013.
6. Λούκατς, Γκέοργκ, *Θεωρία του μυθιστορήματος*, Πολύτροπον, Αθήνα 2004.
7. Μπένγιαμιν, Βάλτερ, *Το έργο τέχνης στην εποχή της τεχνολογικής του αναπαραγωγισιμότητας*, Επέκεινα, Αθήνα 2013.
8. Μπύργκερ, Πέτερ, *Θεωρία της πρωτοπορίας*, Πλέθρον, Αθήνα 2013.
9. Νίτσε, Φρίντριχ, *Η γέννηση της τραγωδίας*, Εστία, Αθήνα 2009.
10. Ξηροπαΐδης, Γεώργιος, «Η νεωτερική τέχνη ως τέχνη του υψηλού – Κριτικά σχόλια στην Αισθητική Θεωρία του Αντόρνο», στο Κιντή, Τουρνικιώτης, Τσιαμπάος (επιμ.), *Το μοντέρνο στη σκέψη και τις τέχνες του 20ου αιώνα*, Αθήνα 2013.
11. Πετρίδου, Βασιλική., Ζιρώ, Ό. 2015. «Από τον 20ο στον 21ο αιώνα». [Κεφάλαιο Συγγράμματος]. Στο Πετρίδου, Β., Ζιρώ, Ό., *Τέχνες και αρχιτεκτονική από την αναγέννηση έως τον 21ο αιώνα*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Αθήνα 2015.
12. Τζέιμσον, Φρέντρικ, *Το μεταμοντέρνο ή η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, Νεφέλη, Αθήνα 1999.
13. Χιμένεθ, Μάρκ, *Τί είναι αισθητική*, Νεφέλη, Αθήνα 2014.